

EYE

on Finance

2019 ▶ NUMMER 3

Fiscale integriteit

▶ **INTERVIEW** ◀

Beoordelen agressieve tax planning blijft mensenwerk
Joost van Zadelhoff - Rabobank

▶ **THEMA-ARTIKEL** ◀

"We hebben behoefte aan rust op het gebied van fiscale regelgeving"
Brigitte Unger - COFFERS

▶ **ROUND TABLE** ◀

Fiscale constructies zijn het nieuwe roken
Eline Goderie - TMF Group
Huug Braamskamp - Citco Group
Ton Daniels - NVB
Sebastiaan Swaak - EY

EY
Building a better
working world

EYE on Finance

is een periodieke uitgave van Ernst & Young Accountants LLP voor relaties in de financiële sector.

Contact

Ernst & Young Accountants LLP
T.a.v. EY Brand, Marketing
and Communications
postbus 2295
3000 CG Rotterdam
Tel. 088 407 10 00
E-mail: info@nl.ey.com
Internet: ey.com/nl

Redactie EY

Berna van den Berg,
Yvette Brus,
Jennifer van Eekelen,
Jeroen van der Kroft,
Sebastiaan Swaak,
Marc Welters.

Met medewerking van
Dirk van der Lit en Nart Wielaard

Ontwerp & vormgeving

BVH Identity Driven Thinking

Drukwerk

Gianotten Printed Media, Tilburg

Disclaimer

EY kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van informatie in deze uitgave. Dit magazine, de inhoud en de vormgeving ervan, zijn eigendom van Ernst & Young Accountants LLP. Alle rechten worden voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, openbaar gemaakt, of voor al dan niet commerciële doeleinden worden gebruikt, in enigerlei vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder schriftelijke toestemming van Ernst & Young Accountants LLP.

Eye on Finance digitaal ontvangen

Eye on Finance is ook digitaal beschikbaar op onze website ey.nl/eyeonfinance. In het kader van duurzaamheid streven wij ernaar om zo min mogelijk gedrukte exemplaren te verspreiden.

Wilt u dit magazine liever digitaal ontvangen, stuur dan een e-mail naar: marion.van.dam@nl.ey.com

Uitschrijven

Wilt u dit magazine niet meer ontvangen? Of wilt u helemaal geen EY-marketing communicatie meer ontvangen? Mail dit dan naar: gdpr.consent@nl.ey.com

I N

05 VOORWOORD

Op zoek naar de nuance rond fiscale integriteit

Sebastiaan Swaak, fiscalist bij EY is ervan overtuigd dat belastingadviseurs niet alleen een constructieve bijdrage leveren aan het debat over fiscale integriteit, maar ook in het contact met klanten en de fiscus een directe bijdrage aan die integriteit leveren.

06 BOARD MATTERS

"Het goede doen terwijl niemand kijkt"

Övünc Sisman en Cem Bahadır Mutlu van Garanti BBVA International delen hun visie op fiscale integriteit. "Integriteit is niet onderhandelbaar, transparantie is de trend en behoudzaamheid is de belangrijkste parameter."

10 THEMA-ARTIKEL

We hebben behoefte aan rust op het gebied van fiscale regelgeving"

Brigitte Unger, hoogleraar en onderzoeksleider van het prestigieuze onderzoeksproject COFFERS heeft een persoonlijke missie: wereldwijd ten minste 66 van de 660 miljard euro aan gedeelde belastinginkomsten terughalen.

12 KORT NIEUWS

14 INTERVIEW

Beoordelen agressieve tax planning blijft mensenwerk

Joost van Zadelhoff, hoofd Fiscale Zaken bij Rabobank licht toe hoe zij omgaan met de relatief nieuwe verantwoordelijkheden van de poortwachtersrol.

06

10

14

“We hebben behoefte aan rust op het gebied van fiscale regelgeving”

Brigitte Unger is hoogleraar te Utrecht en onderzoeksleider van het prestigieuze onderzoeksproject COFFERS (*Combatting Fiscal Fraud and Empowering Regulators*, zie kader). Het is haar persoonlijke missie om wereldwijd ten minste 66 van de 660 miljard euro aan gederfde belastinginkomsten terug te halen. Sebastiaan Swaak van EY sprak met haar.

“

Kun je van een financiële instelling verwachten dat ze in staat is de motieven te doorgronden van een Spaanse investeerder uit de olie-industrie die met vijftig miljoen euro naar Nederland komt?

Er gebeurt veel op het gebied van internationale fiscale regelgeving. Wat is daarvan de weerslag op uw onderzoeksproject?

“Wij onderzoeken hoe de deelnemers in het belasting-ecosysteem reageren op nieuwe regelgeving. Daarmee onderzoeken we iets dat permanent verandert. Was eerder qua fiscale regelgeving nog sprake van een cold phase, inmiddels is duidelijk een hot phase aangebroken met veel nieuwe regelgeving, die elkaar onderling ook nog eens beïnvloedt. Dat brengt veel onrust en onzekerheid met zich mee. Waar we behoefte aan hebben, is rust op het gebied van fiscale regelgeving, zodat we in staat zijn om met elkaar een standaard op het gebied van belastingwetgeving te ontwikkelen. Belangrijk is om in dat proces alle deelnemers in het ecosysteem een stem te geven. Op die manier kunnen we hun deelbelangen in kaart brengen. Dat is essentieel, omdat een fiscaal technische oplossing niet het antwoord is. Het gaat niet om een technisch probleem.”

Hoe moeten we het dan naar uw mening aanpakken?

“Wat mij betreft kan Nederland daarbij goed als voorbeeld dienen. Er heerst hier een overlegcultuur waarin men gewend is om verschillende belangen samen te brengen. Daar moeten we een internationale vertaalslag aan geven. De OESO probeert dat al, maar wordt geconfronteerd met het feit dat

er altijd stakeholders zijn die niet aan tafel zitten. Sowieso niet de arme landen die geen lid van de OESO zijn. Hetzelfde geldt voor een andere grote groep, te weten de belastingadviseurs.”

Welke kansen lopen we daardoor mis?

“Wij zijn meer van de positieve benadering: hoe kunnen we regelgevers helpen om het beter te doen? Transparantie is naar mijn mening de belangrijkste doelstelling in de vorm van het aanleggen van betrouwbare registers die duidelijk maken welke partijen achter entiteiten als bedrijven en trusts schuilgaan. En hoeveel belasting die entiteit per land betaalt. Als dat duidelijk is, verhoogt dat ook de belastingmoraal. Als een ander binnen jouw groep van peers geen belasting betaalt, wil je dat zelf ook niet doen. Andersom werkt het precies zo. Kennelijk zit de psychologie van mensen en bedrijven zo in elkaar.”

Wat vindt u van het idee dat financiële instellingen een rol als poortwachter op zich nemen als het gaat om de belastingmoraal van hun klanten?

“Uiteraard is het goed om de rotte appels te identificeren, maar kun je van een financiële instelling verwachten dat ze in staat is de motieven te doorgronden van een Spaanse investeerder uit de olie-industrie die met vijftig miljoen euro naar Nederland komt? Instellingen weten het niet en kunnen het ook nergens aan toetsen. Er is bovendien sprake van een grijze zone. Ik vergelijk het altijd met een gevangenis muur: je staat binnen of buiten. Belastingontwijking is binnen de grenzen van de wet vaak gewoon mogelijk. Wat mij betreft gaat het primair om de bedoeling van de wet. Probleem daarbij is wel dat die grijze zone heel moeilijk te definiëren is. In het ene land geldt iets als belastingontduiking, terwijl het in een ander land als ontwijking wordt gezien. Een duidelijk beeld is er niet, daar zit precies het probleem.”

Kun je in een tax policy vastleggen wat fiscaal betamelijk is en wat niet?

“Moeilijk. We hebben in alle 28 EU-lidstaten geïnventariseerd hoe men witwassen, belastingontwijking en belastingontduiking definieert. Daaruit blijkt dat je in het ene land al vanaf één euro aan de verkeerde kant van de streep zit terwijl dat in een ander land pas vanaf vijftigduizend euro het geval is. We staan overigens nog maar aan het begin van een periode waarin het tamelijk nieuw is dat het niet betalen van belasting als crimineel, ja zelf als witwassen wordt bestempeld. Men ziet het als stelen van de maatschappij. Dat onderstreept het belang om te weten wat wel en niet mag.”

Zouden de zogenoemde Rules van het Mandatory Disclosure Regime de deelnemers in het fiscale ecosysteem niet wat meer handvatten kunnen bieden?

“Het gaat om subjectieve indicatoren die zich in de praktijk moeten ontwikkelen. Los daarvan moet ik nog zien in hoeverre belastingadviseurs bereid zijn om hun klanten te verklikken bij de belastingautoriteiten. Bovendien is het weer een heleboel papierwerk. Het lijkt mij verstandiger als belastingadviseurs in internationaal verband onderling normen afspreken over wat acceptabel is en wat niet.”

Wat is uw persoonlijke ambitie?

“Persoonlijk vind ik dat we naar een situatie moeten gaan waarin we ten minste tien procent terughalen van alle belasting die nu wereldwijd niet betaald wordt. Dat hoeft overigens niet alleen door slecht gedrag van burgers of bedrijven te komen, het kan ook zo zijn dat de nationale fiscus in sommige landen niet goed functioneert. Alles bij elkaar praat je over een bedrag van 660 miljard euro. Als we daarvan 66 miljard terughalen, dan kunnen we educatie wereldwijd garanderen en

Over Brigitte Unger en COFFERS

Brigitte Unger (Oostenrijk, 1955) is sinds 2002 hoogleraar Economie van de Publieke Sector aan de Universiteit Utrecht, School of Economics. Haar publicaties hebben betrekking op *Corporatism*, *Economic Policy*, *Tax Competition* en *Money Laundering*. Ze is als onderzoeksleider betrokken bij het project COFFERS (*Combating Fiscal Fraud and Empowering Regulators*), een driejarig EU Horizon 2020 onderzoeksproject waarin acht internationale partners deelnemen. COFFERS loopt nog tot november van dit jaar. Op 24 oktober presenteert Unger de bevindingen van het onderzoeksproject tijdens de COFFERS Combating Fiscal Fraud and Empowering Regulators conferentie in Brussel

honger stoppen. Als we met elkaar een grote mate van transparantie realiseren, denk ik dat die 66 miljard haalbaar is. Belastingplichtigen zullen als gevolg van dreigende *naming and shaming* hun foute gedrag aanpassen.”

Kunt u iets zeggen over de effectiviteit van belastingmaatregelen bij het tegengaan van belastingontwijking?

“Dan is overduidelijk dat de automatische uitwisseling van informatie tussen belastingautoriteiten daaraan de grootste bijdrage levert. Voor andere maatregelen is dat effect veel minder zichtbaar. Over de bijdrage die de BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) actieplannen gaat leveren zijn we sceptisch. Er is gewoon nog heel veel te doen.”